

čiji se torej obetajo še hujšji časi. — Prav govori se pa, da je to novo preganjanje poznanskih Poljakov provzročila Lvovska razstava, katero v Nemčiji smatrajo kot agitacijo v dosego celokupnosti Poljakov in v obnovitev poljskega kraljestva.

Rusija, Avstrija in Grška. — Na godovni dan ruskega cara priredil je giški konzul Zakagis v Nišu v Srbiji, kot zastopnik ruskega konzulata, banket, pri katerem je napil ruskemu carju ob jednom pa silno udrihal po Avstro-Ogerski. Vsi navzoči konzuli so namah zapustili dvorano, avstrijski konzul Hektor de Rosa pa je pozval Zakagisa na dvoboj, do katerega pa vsled posredovanja srbskega divizijonerja v Niši ni prišlo. Giška vlada je konzula Zakagisa takoj odpustila iz državne službe.

Rusija. — Vznemirjajoče in nasprotujoče si vesti raznih listov o zdravju carjevem pojasnili so zdaj ruski vladni listi s tem, da potrjujejo, da je cesar res bolan, toda ne nevarno. Okreval ni namreč še popolnoma od hripe katero je imel minolo zimo. K temu pojavila se mu je še bolezen na ledicah, ki pa po izreku zdravnikovem ni opasna. Najbolj pa provzročujejo slabo zdravstveno stanje carjevo skrbi, katere ima za svojega bolnega sina, velikega kneza Jurija in pa utrudljivost od preoblegga dela. Po zatrdilu zdravnikov bo car pod milejim podnebjem, v Krimu, kamor se te dni poda s svojo rodovino, kmalu okreval. Na tem potu spremlja ga ves politiški svet z željo, da bi se miroljubnemu velikemu carju njegovo slabo zdravje kmalu na bolje obrnilo.

Obrtnija.

Preiskovanje pristnosti barve za pleskarje.

(Dalje.)

Šmalta je s kobaltom jako živo modro pobarvano steklo, ki se zmelje in pride kot modra barva v trgovino. Ta barva imenuje se tudi saksonsko, kraljevo ali cesarsko modrilo. Solna kislina jo spremeni v zelenorumeno. Živi natron pa nanjo nič ne vpliva. Tudi se ne spremeni, ako jo hudo razbelimo. Ako šmalto drgnemo ob steklo razpraskava. Ta barva je navadno strupena, ker ima arzen v sebi.

Kromovo rumenilo je dobiti v kaj različnih spremenah. Nekatero je bilo rujavkasto, drugo pa bolj belorumeno. To je odvisno od tega, koliko je primešanih belih tvarin. Te barve imajo različna imena, kakor citronino, gotsko, hamburško, cesarsko, kolonjsko, lipsijsko, pariško in cvikovsko rumenilo.

V solni kislini se raztopi. Raztopljina ima zeleno barvo in na dnu pa ostane nekaj bele odsedline, katera ne zgine, ako raztopljino razgrejemo in močno razredčimo. V natronovej raztopljini se to barvilo raztopi. Raztopljina ima rumeno barvo. Na dnu pa ostane nekaj bele odsedline.

Če je razbelimo se raztopi in dobi rudečerumeno barvo. Na oglji s sodo se pa naredi svinčena zrnca.

V vodi se ta barvila le ne popolnoma raztope, ker je jim primešano več težko raztopljivih stvari kakor ilovice.

Kaselsko rumenilo dobimo, ako raztopimo 10 delov svinčenega okisa in 1 del salmijaka. To rumenilo krista-

lizuje v velikih listih. Imenuje se tudi kemično, rudninsko, monpelliuersko, pariško, ali veronsko rumenilo.

Ako je denemo v solno kislino, dobi pomerančasto barvo, če pa jo le malo poškopimo s to kislino, se pa nič ne spremeni. V natronovej raztopljini (lugu) dobi svetlejšo barvo in se deloma raztopi v živorumeno tekočino.

Če je razbelimo, da beli dim, in izločijo se svinčena zrnca. Ta barva je strupena.

Neapoljsko rumenilo dobimo, ako razbelimo na zraku antimonov okis s svinčeno gladino. V trgovini se imenuje ta barva tudi neapoljska prst. Solna kislina jej da sprva pomerančasto barvo, potem je pa pobeli. Če je razbelimo, daje bel dim in zapusti hrhke zrnca antimonovega svinca. To barvilo je tudi strupeno.

Auripigment ali operment je trojni žvepleni arzen. To barvilo je znano tudi pod imeni kitajsko, kraljevo, perzijsko ali španjsko modrilo. Solna kislina na to barvo nič ne vpliva.

V natronovem lugu se raztopi. Raztopljina ima rumeno barvo. Če prilijemo kisline, se izloči rumena odsedlina.

Če to barvilo močno razgrejemo, se shlapi. Beli dim diši po žveplu in hrenu. V salmijakovem cvetu se ta barva raztopi in raztopljina nima skoro nobene barve. Tudi ta barva je strupena.

Massikot je tudi rumena barva in je po kemični sestavini svinčeni okis. Solna kislina to barvo pobeli. Natronov lug jo pri kuhanji raztopi. Če jo pa raztopimo, pa da svinčena zrnca. Ta barva je strupena.

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Zguba železa. Po poskusih neke železniške uprave 7500 km železniškega tiru zgubi pri vsakem vlaku 1 kilo na teži, to je toliko železa ali jekla se oddrgne v prah in je za zmirom zgubljenega. Ker smemo računati, da povprek na vsaki progi gre na dan 10 vlakov in je na zemlji pol milijona kilometrov železnice, se slednji dan zgubi 60 kilogramov železa oziroma jekla. To pa vendar ne pride dosti v poštev, kajti teh 20.000 milijonov kilo šin bi se popolnoma zdrgnilo še le v 1000 letih.

Poljski rokodelci pri cesarji. Ko je bil cesar v Galiciji, je bila šla ga prositi deputacija rokodelcev, da se obrtni red spremeni v zmyslu sklepov obrtnih shodov. Cesar je opomnil, da je reforma obrtnega zakona težavna stvar, da pa se občno priznava težavno stanje malih obrtnikov.

Kmetijstvo.

Črtice o kmetijski kemiji.

P r s t.

(Dalje.)

Poleg kalijevih spojin so velike važnosti za kmetijstvo natrijeve spojine, katere se nahajajo v zemlji. Natrij je ravno tako kakor kalij kovina, ki se zaradi svoje velike kemične sorodnosti s kislecem v prirodi nikjer nespojena ne nahaja. Natrijeve spojine se pa nahajajo v